

Študentská vedecká aktivita

Produkt animačných aktivít skautského centra v Banskej Štiavnici

Bc. Katarína Mitříková

Sekcia: Cestovný ruch

Konzultant: prof. Ing. Marián Gúčik, PhD.

Banská Bystrica
2015

OBSAH

ÚVOD.....	3
1. ANIMAČNÉ AKTIVITY AKO PRODUKT SKAUTSKÝCH CENTIER	4
1.1. Skautské centrá	4
1.2. Animačné aktivity.....	7
2. SKÚMANIE DOPYTU HOSTÍ SKAUTSKÉHO CENTRA V BANSKEJ ŠTIAVNICI PO ANIMAČNÝCH AKTIVITÁCH	9
2.1. Charakteristika skautského centra v Banskej Štiavnici	10
2.2. Dopyt návštevníkov skautského centra po animačných aktivitách	11
2.2.1. Charakteristika vzorky návštevníkov	12
2.2.2. Motivácia návštevnosti a dĺžka pobytu.....	12
2.2.3. Hodnotenia atraktívnosti miesta pobytu a navštívené atraktivity.....	13
2.2.4. Záujem návštevníkov o animačné aktivity	16
Zhrnutie.....	17
3. PRODUKT ANIMAČNÝCH AKTIVÍT PRE SKAUTSKÉ CENTRUM.....	17
3.1. Animačné aktivity na poznávanie Banskej Štiavnice a okolia	18
3.2. Tvorivé, spoločenské a zábavné animačné aktivity.....	21
3.3. Animačné aktivity zamerané na environmentálnu výchovu.....	22
3.4. Skautské animačné aktivity	24
3.5. Ponuka animačného programu bez animátora	24
ZÁVER.....	26

ÚVOD

Úspešnosť účasti na cestovnom ruchu vo veľkej miere závisí od využívania voľného času návštevníkom v mieste pobytu. Úlohou animačných aktivít je spestriť práve tento voľný čas a jeho aktívnym využívaním znásobiť zážitok z účasti na cestovnom ruchu, ktorý v budúcnosti môže vyvolať opätovnú návštevu miesta spĺňajúceho jeho požiadavky a očakávania súvisiace s hlavným motívom jeho účasti na cestovnom ruchu (Orieška, 2003, s. 57). Animácia v cestovnom ruchu má vplyv na dopyt a rast kontaktov, zintenzívnenie komunikácie a aktivity, dynamiku návštevnosti a zvýšenie výdavkov návštevníkov.

Organizácia animačných aktivít je aktuálna pre viacerých podnikateľov, ubytovacích a pohostinských zariadení, turistické informačné centrá, výletné lode ap. Skúsenosti s organizáciou animačného programu majú aj skautské centrá, ktoré slúžia skautskému hnutiu a jeho členom, ale komunite, v ktorej sa nachádzajú. Animačný program skautského centra má okrem spestrenia voľného času najmä edukačný a výchovný cieľ, ktorý vychádza z podstaty skautského hnutia.

Pre skautské centrá v zahraničí je ponuka animačného programu bežná, v podmienkach Slovenska však absentuje. Jediné oficiálne skautské centrum v Banskej Štiavnici v súčasnosti neponúka hosťom animačné aktivity, ale plánuje tak urobiť v najbližších rokoch.

Cieľom práce študentskej vedeckej aktivity je skúmanie dopytu návštevníkov skautského centra v Banskej Štiavnici po animačných aktivitách a vytvorenie produktu animačných aktivít.

Pri spracúvaní problematiky využívame sekundárne zdroje a primárny prieskum. Sekundárnymi zdrojmi sú informácie získané štúdiom dostupnej odbornej zahraničnej a domácej knižnej literatúry, časopiseckej literatúry, zdroje dostupné na internetových stránkach a interné materiály skautského centra v Banskej Štiavnici.

Na zber primárnych dát sme použili dotazník na skúmanie dopytu po animačných aktivitách na náhodne vybranej vzorke návštevníkov skautského centra v Banskej Štiavnici, ktorí boli v mesiacoch august a september 2014 ubytovaní v skautskom centre. Dotazníky v slovenskom, anglickom, nemeckom a maďarskom jazyku sme distribuovali v písomnej forme v skautskom centre. Dotazník obsahoval 12 otázok zameraných na motiváciu a dĺžku pobytu návštevníkov, hodnotenie faktorov z hľadiska atraktívnosti pre návštevníka v mieste pobytu a navštívených atraktivít, záujem o animačný program

a charakter aktivít (príloha 3). Dotazník obsahoval uzatvorené, polouzatvorené a otvorené otázky. V jednej z otázok sme využili hodnotiacu otázku, v ktorej respondenti mohli použiť stupnicu týkajúcu sa atraktivity vybraných kritérií (1- veľmi atraktívne, 2- atraktívne, 3- nerozhodujúce, 4- menej atraktívne, 5- neatraktívne).

1. ANIMAČNÉ AKTIVITY AKO PRODUKT SKAUTSKÝCH CENTIER

Pôvodná myšlienka vzniku skautských centier bola vo vytvorení miesta, kde sa mohli stretávať najmä členovia skautského hnutia za účelom vzdelávania, poznávania, nadväzovania kontaktov, dobrovoľníckej činnosti a účelného využívania voľného času rôznymi aktivitami. Od vzniku prvého skautského centra uplynulo 91 rokov, počas ktorých vzrástol počet skautských centier a ich význam nielen pre skautské hnutie, ale aj v kontexte cestovného ruchu tým, že umožňujú účasť na cestovnom ruchu poskytovaním základných služieb.

Okrem uspokojovania sekundárnych potrieb účastníkov cestovného ruchu sa skautské centrá usilujú o uspokojenie cieľových potrieb vhodnou ponukou doplnkových služieb, ktoré sú rozhodujúcim faktorom v procese motivácie účastníka cestovného ruchu (Kotešová, 1998, s. 19). Medzi doplnkové služby patrí animácia. Ponuka animačných aktivít skautských centier v porovnaní s ostatnými podnikmi poskytujúcimi animačné činnosti, je obohatená o skautský rozmer, ale spĺňa aj nároky návštevníkov, ktorí nie sú členmi skautského hnutia.

1.1. Skautské centrá

Zmienka o období prvého skautského centra pochádza z roku 1919. Išlo o školiace centrum Britskej asociácie skautov, ktoré malo za cieľ výchovu kvalifikovaných skautských vodcov. Skautský historici, Janota a Milla (2013), o jeho vzniku píšú: „Baden-Powell a jeho spolupracovníci zriadili na pozemku v Gilwell Parku, ktorý pre skautov odkúpil de Bois McLaren severovýchodne od Londýna neďaleko Chingfordu v grófstve Essex, stredisko pre výchovu skautských vodcov. V septembri 1919 bol otvorený prvý výcvikový kurz pre vodcov, Wood Badge Course, lesná škola, ktorá až dodnes nesie názov „Advanced Practical Wood Badge Course“. Pre úplnosť dodávame, že Gilwellský výcvikový kurz je najvyšším stupňom vzdelania pre skautských vodcov na svete, ktorý

v začiatkoch viedol Baden Powell. V roku 1923 sa Gilwell park stal školiacim strediskom nielen pre britských skautov, ale začal fungovať ako vzdelávacie centrum pre potreby skautov z celého sveta (World Scout Conference, 2007). Okrem funkcie vzdelávacieho centra Gilwell park slúžil ako miesto konania skautských podujatí, konferencií a ostatných skautských aktivít. Prvé oficiálne svetové skautské centrum bolo založené v roku 1923 v Kanderstegu vo Švajčiarsku.

Vzhľadom na celosvetový rast počtu skautských stredísk, ktoré sa identifikovali ako „skautské centrá“ a používali označenie „svetové“ alebo „medzinárodné“ skautské centrum bez predošlej akreditácie Svetovou organizáciou alebo žiadali Svetový skautský výbor o autorizáciu tohto označenia, si Svetová skautská konferencia v roku 2005 dala za cieľ stanoviť jasnú definíciu Svetového skautského centra a tiež určiť kritériá na oprávnené používanie názvu Medzinárodné skautské centrum. Hlavným dokumentom, ktorý sa venuje vymedzeniu Svetového skautského centra a Medzinárodného skautského centra je uznesenie „Resolution 19/05 World scout centre and WOSM recognition of international scout centres“, ktoré bolo prijaté na 37. Svetovej skautskej konferencii v roku 2005 v Tunisku.

Svetovým skautským centrom je „centrum, ktoré reaguje na vzdelávacie potreby na svetovej úrovni alebo poskytuje služby, ktoré sú inak späté so svetovým skautingom, a ktorých program a riadenie patria do pôsobnosti riadiacich orgánov Svetového skautského hnutia prostredníctvom jedného z nasledujúcich mechanizmov (World Scout Bureau, 2007, s. 2) :

- je majetkom Svetovej organizácie skautského hnutia, jeho manažment sa zodpovedá Svetovej skautskej kancelárii a jeho aktivity sú integrované do globálneho a ročného plánu a rozpočtu schváleného Svetovým skautským výborom, ktorému sa ročne odovzdáva písomná správa. Okrem toho, akékoľvek dlhodobé, strednodobé alebo krátkodobé plány rozvoja týkajúce sa zlepšenia infraštruktúry alebo programu sa konzultujú so Svetovým skautským výborom;
- patrí organizácii, ktorá je kontrolovaná Svetovou organizáciou skautského hnutia. Prostredníctvom právne záväznej dohody v nej má Svetová organizácia skautského hnutia väčšinu hlasov v riadiacom orgáne a zároveň funguje pod dohľadom a kontrolou Svetovej skautskej kancelárie. Ročný plán centra sa prezentuje v písomnej forme Svetovému skautskému výboru na získanie prehľadu a formulovanie odporúčaní;

- má historický a celosvetový význam pre skautské hnutie, pretože bolo založené zakladateľom skautského hnutia, Svetový skautský výbor je zastúpený vo výkonnom orgáne a Svetová skautská kancelária má hlas pri vymenovávaní riaditeľa centra.

Podľa uznesenia by Svetové skautské centrá nemali pracovať len v rámci skautského prostredia, ale mali by získať uznanie a podporu ponúkaných služieb miestnou komunitou, v ktorej pôsobia.

V súčasnosti na svete existuje päť svetových skautských centier. Svetové skautské centrum v Kanderstegu patrí pod správu Svetovej skautskej organizácie, ostatné štyri sú vo vlastníctve Svetovej asociácie skautiek. Svetová asociácia prevádzkuje svetové skautské centrá Our Chalet vo Švajčiarsku (Adelboden), Our Cabaña v Mexiku (Cuernavaca), Pax Lodge v Spojenom kráľovstve (Londýn), Sangam v Indii (Pune). Tieto centrá majú charakter obytných rozvojových centier a Svetová asociácia ich považuje za rozhodujúce pre napĺňanie jej strategických cieľov a poslania. Skautské centrá Svetovej asociácie sú kapacitne menšie ako Svetové skautské centrum Kandersteg, ale ponuka aktivít je rovnako pestrá.

Svetové centrá sú v prevádzke celoročne a poskytujú ubytovacie, stravovacie služby a doplnkové služby zahŕňajúce kongresové a animačné služby. O prevádzku svetových skautských centier sa starajú dobrovoľníci, platení zamestnanci a stáli zamestnanci. Dobrovoľníci pracujú bez nároku na finančnú odmenu, ale svetové skautské centrum im garantuje poskytnutie ubytovania, stravovania a dní pracovného odpočinku. Tým, že svetové skautské centrá prijímajú v priemere 100 nových dobrovoľníkov ročne, nemôžeme zabúdať na ich význam aj z hľadiska dobrovoľníckeho cestovného ruchu.

Svetová organizácia skautského hnutia okrem uvedených berie do úvahy množstvo už existujúcich skautských centier vo svete, ktoré ponúkajú služby prechodného ubytovania v rôznych kategóriách ubytovacích zariadení, stravovacie služby, doplnkové služby, a ktoré svojimi aktivitami pomáhajú pri zabezpečovaní vzdelávania v skautingu. Význam služieb ponúkaných skautskými centrami, či už patria priamo do vlastníctva a podliehajú riadeniu národných skautských organizácií alebo do ich fungovania zasahujú národné skautské organizácie nepriamo, môže byť často rozšírený na medzinárodnú úroveň. Svetová organizácia preto definuje podmienky zaradenia skautského centra do zoznamu Medzinárodných skautských centier, s cieľom zvýšiť svoju schopnosť slúžiť skautskému hnutiu a s cieľom podpory týchto zariadení a ich služieb v prospech skautskej komunity a verejnosti. Stanovuje kritériá a hodnotí mieru ich splnenia, pričom výsledkom hodnotenia

je zaradenie alebo nezaradenie strediska do zoznamu Medzinárodných skautských centier Svetovej organizácie skautského hnutia.

Oprávnené používanie označenia „skautské centrum“ je v právach každej národnej skautskej organizácie. Na Slovensku však nie je upravené používanie označenia „skautské centrum“ a na národnej úrovni nie je žiadny dokument charakterizujúci jeho požiadavky. Jediným kritériom jeho správneho používania na Slovensku je, podľa Ústredia Slovenského skautingu, vlastníctvo alebo spolufinancovanie činnosti daného zariadenia Slovenským skautingom ako národnou skautskou organizáciou. Keďže Slovenský skauting má majetkový a finančný podiel v Hosteli sv. Juraj v Banskej Štiavnici, hostel je týmto oprávnený používať pomenovanie skautské centrum.

1.2. Animačné aktivity

Pedagogický slovník vysvetľuje animáciu ako „výchovnú metódu založenú na nedirektívnych a akčných metódach povzbudzovania mladých ľudí na hľadanie vlastnej cesty životom a schopnosti realizovať svoju slobodu a autonómiu“ (in Fišerová, 2008, s. 61). O animácii ako o nedirektívnej motivácii píše aj H. Opaschowski, ktorý ju považuje za kľúčovú najmä v oblasti kultúry voľného času a vzdelávania. Autor dodáva, že ide o „podnecovanie a podporu, ktorá uvoľňuje kreativitu, podnecuje vytvorenie skupiny a uľahčuje účasť na kultúrnom živote“ (in Kaplánek, 2012, s. 17). Pre Smitha (2009, s. 2), je animácia „stimul pre mentálny, fyzický a emocionálny rozvoj ľudí v určitej oblasti, ktorý im dáva priestor vykonávať širokú škálu činností, vďaka ktorým nájdú vyšší stupeň seberealizácie a vedomie spolupatričnosti v spoločenstve, do ktorého patria a môžu ho ovplyvniť“.

Animáciou v cestovnom ruchu sa rozumie „organizovanie a stimulovanie aktívneho využívania voľného času záujmových skupín účastníkov cestovného ruchu na spoločenských podujatiach s cieľom intenzifikovať ich zážitky, rozveseliť a zabaviť ich, povzbudiť, sprostredkovať nové dojmy, aktivizovať nevyužitú energiu, a to uspokojením ich potrieb, stupňovaním ich aktivity, znásobením interakcie s okolím, vzájomnou komunikáciou a pod.“ (Orieška, 2003 s. 6). Ďuriček a kol. (2001, 11) definuje animáciu ako „tvorbu pobytu/dovolenky bohatej na zmeny a príležitosti prinášajúce intenzívne zážitky, zábavu, radosť a poučenie z atraktivít a podujatí, v ktorých sú cielene vytvárané podnety a výzvy k vlastnej aktivite, k spoločným činnostiam a komunikácii, v záujme telesného, duchovného a spoločenského rozvoj a úžitku hostí.“ Animácia tvorí tú časť

produktu cestového ruchu, ktorá má zabezpečiť dovolenku bohatú na dojmy a zážitky (Orieška, 2003, s. 6).

Výkonom animácie sú animačné aktivity, ktoré Orieška (2003, s.60) delí do animačných odborov podľa dominantnej aktivity na pohybové a športové aktivity, spoločenské a zábavné aktivity (aktivity družnosti), tvorivé aktivity, vzdelávacie, poznávacie a objavovacie aktivity, dobrodružné aktivity, meditatívne aktivity a animáciu detí a mládeže. Ich striktné a jednoznačné delenie nie je možné, keďže môže dochádzať k ich prekryvaniu, pretože jedna animačná aktivita môže spĺňať atribúty pohybovej a športovej aktivity, ale zároveň môže zasahovať aj odbor dobrodružných aktivít. Na začlenenie animačných aktivít do odborov sa za hodnotiace kritérium považuje prevažujúci motív vedúci k jej vykonávaniu.

Tabuľka 1 Odbory animačných aktivít zmeň kusok

Odbor animačnej aktivity

Odbor animačnej aktivity	Príklady
Pohybové a športové aktivity	futbal, volejbal, basketbal, aerobné cvičenia, gymnastické cvičenia, turistika, jazda na koni, cykloturistika, beh, biliard, stolný tenis, plávanie, surfovanie, člnkovanie ai.
Spoločenské a zábavné aktivity	karneval, hudobné a zábavné vystúpenia, táborák, piknik, barbecue, jarmok, plavba na lodi, tanečný večierok, posedenie pri živej hudbe ai.
Tvorivé aktivity	modelovanie, hrnčiarstvo, práca s kovom, textilom, kožou, papierom, šúpolím, prútím, vyšívanie, paličkovanie, háčkovanie ai.
Vzdelávacie, poznávacie a objavovacie aktivity	návšteva pamätihodností, múzeí, galérií, kvízové večery, prednášky, premietanie filmov, kurzy tanca ai.
Dobrodružné aktivity	stravovanie alebo prenocovanie v prírode, adrenalínové druhy športov, nočné putovanie, safari, expedícia na ťavách, objavovanie ruín hradu, vraku lode ai.
Meditatívne aktivity	cvičenie jógy, prechádzky v prírode, meditačné cvičenia, pozorovanie hviezd ai.
Aktivity pre deti a mládež	aktivity vhodne prispôbené deťom a mládeži

Prameň: Vlastné spracovanie podľa Oriešku (2003), 2014

Platí tiež, že návštevník vníma danú aktivitu ako kumulovaný zážitok. Na základe toho je možné rozdeliť animačné aktivity do troch kategórií, a to na regeneratívno-pasívne činnosti, ktoré zahŕňajú spánok, odpočinok, opaľovanie sa a i., regeneratívno-aktívne činnosti, strávené prechádzkami, návštevami prírodných parkov a parkov voľného času, saunovaním, liečením v kúpeľoch a pod. a na animačné aktivity zamerané na družnosť a komunikatívnosť zahŕňajúce hru s deťmi, spoločenské a kartové hry, oslavy a podobne (Orieška, 2003, s. 61).

Animačné aktivity vyžadujú organizačné zabezpečenie spracovaním programov animácie a ich propagáciu, personálne zabezpečenie manažérmi voľného času a animátormi, materiálno-technické zabezpečenie vhodnými priestormi a pomôckami a ekonomické zabezpečenie predstavujúce dostatočný objem finančných prostriedkov nevyhnutných na uskutočnenie animačných aktivít.

Ak hovoríme o vzťahu animácie a skautingu, sledujeme tým spojitosť charakteristík animácie a jej odborov s možnosťami naplňania skautských cieľov. Animačné aktivity ako ich poznáme podľa Orišku (2003) sú súčasťou aj skautského programu. Ich realizovaním sa podporuje šesť hlavných oblastí skautskej výchovy týkajúcich sa telesného rozvoja, sociálneho a citového rozvoja, rozvoja tvorivosti, charakteru a duchovného rozvoja. Spoločným prvkom animácie a skautingu je aj hra. Baden Powellové slová, že „skauting je hra“ (Janáček, 1992, s. 112) korešpondujú s charakteristikou animácie, ktorej základom je hra (Oriška, 2003, s. 60). Vlastnosti hry sú rovnaké, či sú súčasťou animácie v cestovnom ruchu alebo v skautingu. Baden Powell však okrem hry ako takej, myslí aj hru v prenesenom zmysle slova, a to „hru“ o vytváraní človeka (Čejka, 2011, s. 23). Ďalšiu spojitosť animácie a skautingu nachádzame v definícii skautskej metódy, v ktorej nachádzame podobné črty uvedené v skautskej príručke vydanej Svetovou organizáciou skautského hnutia, ktorá však týmito slovami neoznačuje animáciu, ale skautskú metódu, ktorá pôsobením svojich nevťieravých a atraktívnych prvkov robí z mladého človeka hlavný činiteľ jeho vlastného rozvoja k samostatnej, zodpovednej a angažovanej osobe (World Scout Bureau, 2002, s. 119)

2. SKÚMANIE DOPYTU HOSTÍ SKAUTSKÉHO CENTRA V BANSKEJ ŠTIAVNICI PO ANIMAČNÝCH AKTIVITÁCH

Skautské centrum v Banskej Štiavnici v súčasnosti nemá v ponuke žiadny animačný program, ale v nadväznosti na účely Nadácie Baden-Powella, medzi ktoré patrí organizovanie osvetovej, informačnej, športovej a kultúrnej činnosti skautingu na Slovensku s dôrazom na ekologickú výchovu a primárnu protidrogovú prevenciu, plánuje v roku 2016 zavedenie animačných služieb do ponuky skautského centra. Pre potreby plánovania zavedenia animačných aktivít je potrebné skúmať dopyt hostí po animačných aktivitách, z ktorého sa bude následne odvíjať ich ponuka.

2.1. Charakteristika skautského centra v Banskej Štiavnici

Banská Štiavnica bola ako jedno z centier skautingu známa už v 20. rokoch minulého storočia, kedy vznikol prvý skautský oddiel v Banskej Štiavnici v roku 1921. Neďaleko Banskej Štiavnice, pri jazere Počúvadlo, sa v roku 1924 uskutočnila prvá Lesná škola, vzdelávací kurz pre vedúcich skautských oddielov. Mnohé skautské tábory a vzdelávacie podujatia boli organizované na táborisku pri Hornej Hodrušskej nádrži. V roku 1937 bola skautom odovzdaná chata v Hodruši a mestská rada Banskej Štiavnice zriadila v okolí chaty skautskú rezerváciu. Avšak zdarný rozvoj skautingu bol aj v tomto regióne obmedzený troma štátnymi zákazmi skautskej činnosti. Nakoniec sa však skauting v Banskej Štiavnici udomácnil opäť po roku 1989.

V roku 1993 bola zásluhou skautských činovníkov J. Šteffeka a P. Drugu zriadená Nadácia Baden-Powella so sídlom v Banskej Štiavnici za účelom vybudovania stáleho táboriska v Hodruši, podpory rozvoja skautingu a vytvárania vhodného prostredia pre rozvoj zahraničných vzťahov. V roku 1999 získala Nadácia Baden-Powella za symbolickú cenu do svojho majetku starobylý meštiansky dom na ulici A. Péchu 2. Na objekte pracovali skauti zo Slovenska a zo zahraničia viac ako dva roky, a tak sa zaslúžili o záchranu jednej kultúrnej pamiatky v historickom jadre mesta. Otvorenie skautského centra po rozsiahlej rekonštrukcii bolo v roku 2001 (Fajčíková, 2001). Každoročne v ňom prebiehajú desiatky skautských podujatí, semináre, kurzy a je prístupný tak pre skautov, ako aj verejnosť.

Skautské centrum má názov Hostel sv. JURAJ, pričom ide o ubytovacie zariadenie kategórie turistická ubytovňa triedy*, a je situovaný v centre mesta Banská Štiavnica. Pozemok, na ktorom je vybudované skautské centrum, je majetkom SLSK a na jeho financovaní sa podieľa Nadácia Baden-Powella. K skautskému centru patrí aj letné táborisko v Hodruši, historické táborisko, kde skauti táborili už pred II. svetovou vojnou a potom vždy, keď bol skauting obnovený. Mestské lesy Banská Štiavnica s.r.o. uzavreli s nadáciou zmluvu, ktorej predmetom je bezodplatné prenechanie určených pozemkov skautingu, pričom vlastnícke právo k pozemkom ostáva bez zmeny. Táborisko v Hodruši má kapacitu 120 osôb a je rozdelené na viacero menších táborísk.

Kapacita ubytovacieho zariadenia je 58 stálych lôžok s možnosťou rozšírenia o 31 prísteliek. Izby sú členené do vlastných kategórií. Do kategórie A patria 3 štvorlôžkové izby s možnosťou prístelky so samostatnou kúpeľňou a WC. Kategória B zahŕňa 4 izby s 3 až 6 lôžkami, kategóriu C tvoria 3 izby s kapacitou 10 lôžok s možnosťou rozšírenia

kapacity prístelkou a v kategórii D je možné ubytovať 25 osôb v jednej izbe. Hostia majú k dispozícii spoločné hygienické zariadenia samostatne pre ženy a pre mužov. V kategórii C a D platí, že pokiaľ nie je izba obsadená, je možné ubytovať na izbe i viacerých hostí súčasne. Cena lôžka sa líši v závislosti od kategórie izby.

Priestory Hostela sv. Juraj ďalej tvoria dve spoločenské miestnosti s kapacitou 30 a 70 osôb vhodné na semináre a školenia, salónik a klubovňa s kapacitou do 15 osôb, kuchyňa s potrebným vybavením na samostatnú prípravu studených a teplých jedál a jedální pre 20 osôb. Vonkajší areál tvorí záhrada s detským ihriskom, drevenou vyhliadkovou vežou, ohniskom a grilom. Okrem ubytovacích služieb hostel ponúka raňajky pre skupiny od 6 osôb formou švédskych stolov. V prípade záujmu zabezpečuje aj plnú penziu, studený bufet počas seminárov, grilovanie na záhrade, pohostenia pre oslavy a iné podujatia v spolupráci s Reštauráciou Monarchia.

Využitie stálych lôžok skautského centra v rokoch 2012 až 2014 bolo takmer 50 % (tabuľka 2), pritom mierne pokleslo o 3,7 %. Pomerne nízke zastúpenie skautských návštevníkov v roku 2012 bolo spôsobené jednak stredoeurópskym jamboree na Slovensku, nevýraznou propagáciou a menším počtom skautských vzdelávacích podujatí.

Tabuľka 2 Priemerná obsadenosť lôžok skautského centra a podiel členov skautského hnutia na ubytovaných hosťoch v rokoch 2012 až 2014

Ukazovateľ/Rok	2012	2013	2014
Priemerná obsadenosť lôžok v %	49,9	43,4	46,2
Podiel skautov na ubytovaných hosťoch v %	14,5	24,3	25,7

Prameň: Spracované na základe interných materiálov skautského centra, 2015.

V roku 2013 sa zvýšilo využitie kapacity o 9,8 % aj vďaka organizácii viacerých vzdelávacích kurzov a zážitkových podujatí na národnej úrovni. Rastúci trend si podiel skautov zachoval aj v roku 2014, k čomu prispelo celoslovenské stretnutie starších skautov a skautiek. Najväčšie využitie je v jarných a jesenných mesiacoch (príloha 3). V období letnej sezóny sa skauti venujú najmä plánovaniu a realizácii skautských táborov.

2.2. Dopyt návštevníkov skautského centra po animačných aktivitách

S cieľom dotazníkového prieskumu bolo zistiť záujem ubytovaných návštevníkov Hostela sv. Juraj o využitie voľného času účasťou na animačnom programe skautského centra. Dotazníkový prieskum sme uskutočnili na výberovej vzorke 93 respondentov. Pre

návštevníkov skautského centra boli pripravené dotazníky v slovenskom jazyku, dostupných aj v anglickej, nemeckej a maďarskej jazykovej mutácii (príloha 1). Prieskum bol uskutočnený v mesiacoch august a september 2014. Údaje sme spracovali a vyhodnotili pomocou matematicko-štatistických metód (príloha 2).

2.2.1. Charakteristika vzorky návštevníkov

Zo vzorky 93 návštevníkov Hostela sv. Juraj bolo 54 žien (58,1 %) a 39 mužov (41,9 %), 80 hostí (86 %) bolo občanmi Slovenskej republiky a v 13-tich prípadoch (14 %) išlo o zahraničných hostí, z toho bolo 6 žien a 7 mužov.

Z hľadiska vekovej štruktúry bolo najviac respondentov vo veku od 17 do 25 rokov (44,1 %). Druhou najpočetnejšou skupinou (36,6 %) boli respondenti vo vekovej kategórii 26 až 35 rokov. Vek 15,1 % respondentov bol od 26 do 50 rokov a 4,3 % tvorili respondenti vo veku nad 51 rokov. Zo zahraničných návštevníkov bolo 30,8 % vo veku 17 až 25 a rovnako vo veku 26 až 35, ostatných 38,4 % malo nad 51 rokov.

Medzi 93 návštevníkmi bolo 22,6 % registrovaných členov Slovenského skautingu (SLSK). Očakávali sme toto nižšie zastúpenie členov skautského hnutia, keďže v letných mesiacoch sa skauti zvyknú zúčastňovať letných táborov v trvaní 2 až 3 týždňov, zvyčajne na prelome mesiacov júl a august. Túto skutočnosť vyjadruje aj štatistika skautského centra s údajmi o obsadenosti stálych lôžok počas mesiacov a pomeru členov SLSK medzi návštevníkmi (príloha 5). Väčšina členov SLSK (81 %) bola vo veku od 17 do 25 rokov, ostatní skauti a skautky (4 %) boli vo veku 26 až 35 rokov.

Väčšina respondentov prišla do skautského centra s priateľmi (40,9 %). S rodinou prišlo 24,7 % respondentov, členmi skautskej výpravy bolo 18,3 % respondentov a sami prišli 5,4 %. Inú, ako ponúkanú možnosť, označilo 10,8 % respondentov, ktorí cestovali v rámci školských aktivít.

2.2.2. Motivácia návštevnosti a dĺžka pobytu

Motív cestovania návštevníkov Hostela sv. Juraj sme zisťovali v záujme podpory animačných aktivít. Motiváciu návštevnosti sme zisťovali výberovou otázkou s možnosťou označenia najviac troch hlavných motívov pobytu, preto výsledný súčet bude viac ako 100 %. Najčastejším motívom bolo poznávanie (58,1 % respondentov), za rekreáciou

a oddychom prišlo 48,4 % respondentov a pre 22,6 % respondentov bolo motívom skautské vyžitie alebo podujatie. Iný motív malo 19,4 % respondentov, pričom uviedli, že ich motívom bolo kultúrne vyžitie, podujatie (55,6 %) alebo školská aktivita (44,4 %). Návštevu priateľov a známych označilo 9,7 % respondentov, pre 6,5 % respondentov bolo motívom dobrovoľníctvo a zhodne pre 3,2 % boli motívom zdravotné účely a obchodné rokovania.

Pre návštevu Hostela sv. Juraj sa respondenti rozhodli najmä na základe informácii uvedených na internete (31,2 %), odporúčania známych (25,8 %) a vlastnej skúsenosti (22,6 %). Na základe propagácie skautskej organizácie sa pre návštevu skautského centra rozhodlo 9,7 % respondentov a 10,7 % sa to dozvedelo z iných zdrojov, konkrétne zo školského prostredia.

V hosteli strávilo 1 až 3 prenocovania 67,7 % respondentov, na 4 a viac prenocovaní bolo ubytovaných 32,3 %. Môžeme konštatovať, že respondenti sa zúčastnili prevažne krátkodobého cestovného ruchu.

2.2.3. Hodnotenia atraktívnosti miesta pobytu a navštívené atraktivity

Hodnotením atraktivity jednotlivých faktorov sme chceli zistiť, čo najviac láka návštevníkov hostela v mieste ich pobytu. Stupeň atraktívnosti sa môže využiť pri plánovaní animačných aktivít tak, aby sa využil ich potenciál. Respondenti mali ohodnotiť atraktívnosť faktorov na stupnici od 1 do 5, pričom 1 znamenala veľmi atraktívne, 2- atraktívne, 3- nerozhodujúce, 4- menej atraktívne, 5- neatraktívne (tabuľka 3).

Tabuľka 3 Hodnotenie atraktívnosti miesta pobytu

Hodnotenie kritérii	1	2	3	4	5	Spolu v %
prírodné krásy	58,1	41,9	0,0	0,0	0,0	100,0
jazerá a vodné plochy	25,8	35,5	22,6	9,7	6,5	100,0
História	54,8	22,6	19,4	3,2	0,0	100,0
umenie a architektúra	51,6	32,3	9,7	6,5	0,0	100,0
kultúrne vyžitie	38,7	32,3	25,8	3,2	0,0	100,0
športové vyžitie	3,2	22,6	48,4	19,4	6,5	100,0
skautská tradícia	22,6	29,0	41,9	6,5	0,0	100,0

Prameň: Vlastné spracovanie, 2015

Pre 58,1 % respondentov sú prírodné krásy v mieste pobytu veľmi atraktívne a pre 41,9 % atraktívne. Pre nadpolovičnú väčšinu respondentov (54,8 %) je história veľmi atraktívnym prvkom a 22,6 % ju považuje za atraktívnu.

Jazerá a vodné plochy, ktoré sa nachádzajú v regióne, môžu byť lákadlom pre návštevníkov. Pre 25,8 % respondentov sú veľmi atraktívnym faktorom, 35,5 % ich označilo za atraktívne a 22,6 % za nerozhodujúce.

Históriu mesta Banská Štiavnica a okolia považuje 54,8 % respondentov za veľmi atraktívnu a 22,6 % za atraktívnu. Pre 19,4 % respondentov je história nerozhodujúcim faktorom pri posudzovaní atraktivity miesta pobytu.

Umenie a architektúru hodnotilo 51,6 % respondentov ako veľmi atraktívnu, 32,3 % za atraktívnu, pre 9,7 % respondentov sú nerozhodujúce.

Možnosť kultúrneho vyžitia pokladá 38,7 % respondentov za veľmi atraktívne, 32,3 % za atraktívne, nerozhodujúcim faktorom je pre 25,8 % respondentov. Príležitosť športového vyžitia vníma len malé percento respondentov (3,2 %) ako veľmi atraktívne, pre 22,6 % je predsa atraktívne. Väčšina (48,4 %) respondentov ju však nepovažuje za rozhodujúcu.

Skautská tradícia nie je rozhodujúcim faktorom z hľadiska hodnotenia atraktívnosti pre 41,9 % a pre 6,5 % je málo atraktívna. Tento výsledok reflektuje slabé povedomie verejnosti o skautskej tradícii v Banskej Štiavnici a aj fakt, že interiér hostela nedostatočne prezentuje príslušnosť ku skautskému hnutiu. Veľmi atraktívnou je však pre 22,6 % respondentov a 29 % ju považuje za atraktívnu.

Otvorenou otázkou sme sa respondentov pýtali, ktoré atraktivity počas svojho pobytu navštívili. Najfrekventovanejšie odpovede sme roztriedili do kategórií a určili početnosť výskytu v odpovediach respondentov (tabuľka 4).

Najčastejšie navštevovaným kultúrno-historickým objektom bol Starý Zámok (60,2 %), ktorý sa nachádza v blízkosti historického centra mesta nad Námestím sv. Trojice. Z hľadiska atraktívnosti môže návštevníkov lákať najmä expozíciami Slovenského banského múzea. Zo spoločenských a zábavných zariadení bolo najviac respondentov (25,8 %) v čajovni Klopačka, ktorá sa nachádza v budove bývalej baníckej Klopačky. V originálnom interiéri čajovňa ponúka viac ako 150 druhov čajov a čajových špecialít. Z kategórie kultúrnych a osvetových zariadení navštívilo 41,9 % návštevníkov botanickú záhradu, ktorá sa rozprestiera v areáli historickej Baníckej a lesníckej akadémie a vstup do nej je bezplatný. Galériu Jozefa Kollára navštívilo 23,7 % respondentov.

Tabuľka 4 Navštívené miesta v Banskej Štiavnici

Kategória	Atraktivity	v %
Kultúrno-historické objekty	Starý Zámok	60,2
	Nový Zámok	51,6
	Kammerhof	48,4
	Banské múzeum v prírode	34,4
	Kalvária	32,3
	Pischlov dom	31,2
	Kaštieľ vo Svätom Antone	25,8
	Štiavnický Betlehem	12,9
Spoločenské a zábavné zariadenia	Čajovňa Klopačka	25,8
	Terra Permonia	24,7
	Pivovar Erb	11,8
	Kaviareň Divná pani	14,0
Kultúrne a osvetové zariadenia	Botanická záhrada	45,2
	Galéria Jozefa Kollára	23,7
Podujatia	Salamandrové dni	10,5
	Sitnianska paškrta	6,5
Príroda	Tajchy (najmä tajch Počúvadlo, tajchy Veľká a Malá Vodárenská, Dolný hodrušský, Klinger, Evička)	40,9
	vrch Sitno	20,4
	iné výlety v Štiavnických vrchoch	18,3

Prameň: Vlastné spracovanie, 2015

Z kategórie kultúrnych a osvetových zariadení navštívilo 41,9 % návštevníkov botanickú záhradu, ktorá sa rozprestiera v areáli historickej Baníckej a lesníckej akadémie a vstup do nej je bezplatný. Galériu Jozefa Kollára navštívilo 23,7 % respondentov. Časť respondentov (10,5 %) uvidela, že sa zúčastnili tradičných mestských slávností – Salamandrové dni, ktoré sa konajú každoročne od 90. rokov minulého storočia a zahŕňajú historický Salamandrový sprievod, hudobné vystúpenia ako aj tradičný trh remesiel a výrobkov. Pri Počúvadlianskom jazere sa v auguste 2014 konal 3. ročník Sitnianskej paškrty, gastronomického a hudobného podujatia, na ktorom sa zúčastnilo 6,5 % respondentov. Respondenti najčastejšie navštevovali umelé jazerá - tajchy (40,9 %), 20,4 % si organizovalo výlet na vrch Sitno a ďalších 18,3 % respondentov bolo na turistike v Štiavnických vrchoch.

2.2.4. Záujem návštevníkov o animačné aktivity

O aktivity na vyplnenie voľného času a využitie možností, ktoré ponúka Banská Štiavnica a okolie vrátane služieb animátora prejavilo záujem 79,6 % respondentov. Animačné aktivity by nezaujali 20,4 % respondentov, ktorí by si vyplnili voľný čas vlastným programom.

Spomedzi respondentov, ktorí by privítali animačné služby, bolo najviac (47,3 %) vo veku 17 až 25 rokov. Respondentov vo veku 26 až 35 rokov bolo 33,8 %, 14,9 % patrilo do vekovej kategórie 36 až 50 rokov a 4,1 % malo nad 51 rokov. Z výsledkov konštatujeme, že najväčší záujem o vyplnenie voľného času formou animačných aktivít mala mladšia veková kategória do 25 rokov.

Respondenti, ktorí odpovedali kladne na otázku týkajúcu sa zaradenia animačných aktivít do ponuky skautského centra by ocenili dobrodružné aktivity (51,4 %), napr. extrémne a lanové dráhy, nočné pochody, rytiersky chodník (trasa s rôznymi prekážkami) a pod. O spoločenské a zábavné aktivity zamerané najmä na sociálnu interakciu návštevníkov, napríklad pri zábavných súťažiach, tanečných večeroch, posedeniach pri táboráku prejavilo záujem 50 % respondentov. Animačné aktivity, ktoré by viedli k spoznávaniu okolia formou sprevádzaných výletov do prírody, oslovilo 43,2 % respondentov. Z kultúrno-historického hľadiska by sa spoznávaniu okolia venovalo 40,5 % respondentov, pričom v rámci tejto skupiny animačných aktivít by sa navštevovali aj miestne kultúrno-osvetové zariadenia. Aktivity zamerané na environmentálnu výchovu (napr. vyžívanie nepotrebného materiálu, šetrné správanie sa voči životnému prostrediu a rôzne vzdelávacie aktivity v tejto oblasti) zaujali 36,5 % respondentov. Tvorivé aktivity zamerané predovšetkým na ručné práce, umeleckú tvorbu, prácu s drevom a iné, označilo 27 % respondentov. Pre 21,6 % respondentov by boli žiadané aktivity zamerané na prežitie v prírode, ktoré sa venujú napríklad stavbe prístreškov, vareniu v prírode, typu ohňov, poznaniu drevín, rastlín a pod. Netradičné športy, cvičenie, fyzicky namáhavejšie hry obsiahnuté v pohybových a športových aktivitách si vybralo 18,9 % respondentov.

Uvedené animačné aktivity sa môžu uskutočniť pod vedením vyškoleného dobrovoľníka, ale ich uskutočnenie je možné aj ak by bol kvalitne spracovaný materiál s popisom jednotlivých aktivít bez vedenia animátorom. Či by takáto forma vyhovovala návštevníkom sme chceli zistiť jednou z otázok, pričom 87,8 % odpovedalo kladne.

Zhrnutie

V skautskom centre v Banskej Štiavnici sme skúmali dopyt návštevníkov po animačnom programe. Dotazníkovým prieskumom sme zistili, že zvyčajne je hlavným motívom pobytu návštevníkov v skautskom centre v Banskej Štiavnici, ktorý u 74,2 % zahŕňal 1 až 3 prenocovania a u 25,8 % 4 a viac prenocovaní, bolo poznanie (58,1 %), oddych a rekreácia (48,4 %) a skautské vyžitie (22,6 %). Podstatným zistením bolo, že väčšina respondentov (79,6 %), z ktorých išlo zväčša o mládež vo veku 17 až 25 rokov (47,3 %) a osoby vo veku 26 až 35 rokov (33,7 %), by súhlasila so zaradením animačných aktivít do ponuky Hostela sv. Juraj. Respondenti mali najväčší záujem o dobrodružné aktivity (51,4 %), spoločenské a zábavné aktivity (50 %) a animačné aktivity zamerané na spoznávanie okolia formou sprevádzaných výletov do prírody (43,2 %). Respondentov by v nemalej miere oslovili aj aktivity zamerané na spoznávanie okolia z kultúrno-historického hľadiska (40,5 %) a aktivity environmentálneho charakteru (36,5 %). O animačné aktivity, ktoré by si nevyžadovali vedenie vyškoleným dobrovoľníkom, by malo záujem 87,8 % respondentov. Pri plánovaní animačných aktivít bude kľúčovým aj poznanie, čo priťahuje pozornosť návštevníkov hostela. Respondenti považujú za najviac atraktívne prírodné krásy Banskej Štiavnice a okolia (58,1 %), jej históriu (54,8 %), umenie a architektúru (51,6 %) a možnosť kultúrneho vyžitia (38,7 %). Najviac navštevovanými lokalitami boli tajchy, vrch Sitno a iné výlety v Štiavnických vrchoch. Mnohí respondenti navštívili expozície Slovenského banského múzea, najmä Starý (60,2 %) a Nový Zámok (51,6 %), Kammerhof (48,4 %) a Slovenské banské múzeum v prírode (34,4 %). Aj čajovňa Klopačka (25,8 %) a tvorivá dielňa Terra Permonia (24,7 %) patrili medzi často navštevované spoločenské a zábavné zariadenia. Všetky tieto zistenia zohľadníme pri tvorbe animačného programu, ktorý by v horizonte 5 rokov mohol prispieť k rozvoju regiónu Banská Štiavnica po ekonomickej a mimoekonomickej stránke.

3. PRODUKT ANIMAČNÝCH AKTIVÍT PRE SKAUTSKÉ CENTRUM

Predpokladom ponuky animácie ako služby je záujem návštevníka v cestovom ruchu, jeho fond voľného času a dostatočná dĺžka pobytu v zariadení (Orieška, 2011, s. 36). Zároveň k nim patrí poznanie potrieb a motívov návštevníkov, ktoré sa následne prejavia vo výbere animačných aktivít. Tieto predpoklady sme overili prieskumom o dopyte

návštevníkov skautského centra v Banskej Štiavnici, z ktorého bude vychádzať ponuka animačných aktivít.

Ponuka animačného programu je koncipovaná na mesiace máj, jún, júl a august, kedy je obsadenosť stálych lôžok Hostela sv. Juraj najvyššia (príloha 4). Považujeme za účelné rozdeliť jednotlivé aktivity do blokov podľa dominantnej činnosti, a to na (1) blok aktivít zameraných na poznávanie Banskej Štiavnice a okolia, (2) blok tvorivých, spoločenských a zábavných aktivít, (3) blok aktivít na rozvoj environmentálnej výchovy, (4) blok skautských aktivít a (5) blok aktivít, ktoré je možné absolvovať bez animátora. Aktivity sa budú konať podľa harmonogramu pre jednotlivé bloky. Uskutočnenie aktivít podľa pravidelného harmonogramu je podmienené počtom prihlásených záujemcov, ktorí sa na aktivitu musia prihlásiť minimálne 3 hodiny pred plánovaným začiatkom na recepcii hostela, telefonicky alebo prostredníctvom webovej stránky.

Skupiny nad 10 osôb majú možnosť výberu z ponúkaných aktivít na nimi stanovený a vyhovujúci dátum a čas s uvedením alternatívnej možnosti. Následne sa skautské centrum bude snažiť vyhovieť požiadavkám skupiny. Zároveň bude možné dať si vypracovať návrh programu na víkendový pobyt pre skautské a školské skupiny, pričom ich realizácia bude možná od apríla do októbra.

V snahe upútať čo najviac záujemcov bude vhodné ponuku animačných aktivít spolu s potrebnými informáciami zverejniť na webovej stránke s možnosťou on-line rezervovania a hosťom, ktorí si rezervovali ubytovanie odoslať informačný list o animačnom programe. Harmonogramy animačných aktivít, aktuálne zmeny v programe a doplňujúce informácie je účelné uviesť aj na animačnom paneli vo vstupných priestoroch hostela vo forme plagátov a letákov. O aktivitách budú schopní informovať hostí animátori a zamestnanci hostela.

3.1. Animačné aktivity na poznávanie Banskej Štiavnice a okolia

Blok animačných aktivít zameraných na spoznanie regiónu sa člení na mestské hry, sprevádzané výlety do prírody a sprevádzané prehliadky mestom (tabuľka 5). Ich prínos je najmä vo zvýšení poznania navštíveného územia z hľadiska primárnej a antropogénnej ponuky. Ekonomicky sa ich účinok prejaví v spotrebe účastníckych poplatkov v navštívených zariadeniach a podnikoch.

Tabuľka 5 Aktivity na spoznanie Banskej Štiavnice a okolia

Aktivity	Variant	Dĺžka trvania	Min. počet účastníkov	Max. počet účastníkov
Mestské hry	Fantóm Banskej Štiavnice	2 hod.	12	24
	Poklad Banskej Štiavnice	1 hod. 40 min.	6	30
	Tajomstvo Banskej Štiavnice	1 hod. 40 min.	6	30
Sprevádzané prehliadky mestom	Po stopách osobností	1 hod. 30 min.	5	15
	Banícka minulosť	2 hod.	5	15
	Chuťovky Banskej Štiavnice	2 hod.	5	15
	Vychádzka za históriou	1 hod. 30 min.	5	20
Sprevádzané výlety	Náučný chodník Paradajs	3 hod. 30 min.	5	15
	Hodrušské jazero	3 hod. 30 min.	5	15
	Vrch Sitno	5 hod. 30 min.	5	15

Prameň: Vlastné spracovanie, 2015.

Počas sprevádzaných prehliadok mestom záujemcovia navštívia vybrané atraktivity, pričom animátor pripravenými aktivitami obohatí vybranú trasu. V prehliadke „Po stopách osobností“ účastníci pôjdu podľa pripravenej trasy so zastávkami pri vybraných objektoch. Pôjde najmä o osobnosti ako Andrej Sládkovič, Samuel Mikovíni, Andrej Kmeť, Jozef Kollár, Sándor Petőfi, Mária Pischlová-Geržová a ďalší. Prehliadka, ktorá predstaví banícku minulosť Slovenska a Banskej Štiavnice, bude obsahovať návštevu expozície Baníctva na Slovensku v budove Kammerhof alebo návštevu Banského múzea v prírode. Prehliadka mesta s názvom „Chuťovky Banskej Štiavnice“ zahŕňa návštevu Čajovne Klopačka spojenú s ochutnávkou čajov alebo pre účastníkov nad 18 rokov ochutnávku pívnych špeciálov miestneho pivovaru Erb. „Vychádzka za históriou“ sa začne prehliadkou malého okruhu Starého zámku a pokračovať bude návštevou Nového zámku.

Sprevádzané výlety sledujú vyznačené turistické chodníky na vrch Paradajs, Hodrušské jazero a vrch Sitno. Výlety patria medzi mierne náročné, okrem výletu na vrch Sitno, ktorý patrí k náročným.

Animačnými aktivitami zameranými na spoznávanie Banskej Štiavnice netradičnou formou sú mestské hry. Ide o spojenie aktivít, o ktoré respondenti v prieskume prejavili záujem, a to o aktivity na poznávanie regiónu, dobrodružných aktivít a spoločenských a zábavných aktivít.

Tabuľka 6 Harmonogram animačných aktivít zameraných na spoznanie regiónu

Aktivita Deň	Mestské hry	Sprevádzané prehliadky mestom	Sprevádzané výlety
Pondelok	10:00 hod.	16:00 hod. (Po stopách osobností)	9:00 hod. Paradajs
Utorok		10:00 (Banícka minulosť)	
		14:00 (Vychádzka za históriou)	
Streda		16:00 (Po stopách osobností)	9:00 hod. Hodrušské jazero
Štvrtok	15:00 hod.	14:00 (Banícka minulosť)	
		18:00 hod. (Chuťovky BŠ)	
Piatok	17:00 hod.	14:00 hod. (Banícka minulosť)	
		16:00 hod. (Po stopách osobností)	
Sobota	16:00 hod.	10:00 hod. (Banícka minulosť)	9:00 hod. Sitno
		18:00 hod. (Chuťovky BŠ)	
Nedeľa		11:00 (Vychádzka za históriou)	9:00 hod. Hodrušské jazero

Prameň: Vlastné spracovanie, 2015.

V ponuke sú tri mestské hry. Podstatou mestskej hry Fantóm Banskej Štiavnice je prenasledovanie osoby v roli fantóma troma alebo štyrmi družstvami. Legenda hry nadviaže na banícku históriu mesta a predstaví život baníka, ktorého fantóm sa stále pohybuje v okolí a ten im vyrozpráva jeho príbeh až po jeho odhalení. Fantóm aj družstvá sa pohybujú po vyznačených trasách, pričom miesto, kde sa sledovaná osoba nachádza vedia len v určitých kolách. Každý presun družstiev sa hlási vysielacami hlavnému animátorovi, ktorý zároveň riadi pohyb fantóma. Závisí od dedukcie členov družstva, ich stratégie a komunikácie s ostatnými družstvami, aby napokon sledovanú osobu našli na stanovišti. Hra sa končí ak sa podarí niektorému z družstiev prísť na miesto, kde sa osoba ukrýva. Ak sa podarí osobe uniknúť až do záveru hry, teda približne 100 minút, nakoniec bude všetkým družstvám oznámená miesto, kde sa osoba nachádza a jej opis. Nasleduje rýchly presun za fantómom a prvé družstvo vyhráva. Animačnou aktivitou Fantóm Banskej Štiavnice sa sleduje aktivizácia účastníkov, ich fyzických a psychických síl, spoznanie mesta atraktívnou a netradičnou formou, nadviazanie komunikácie medzi účastníkmi a kooperácia medzi tímami. Vzor animačnej hry je v prílohe 5.

Účastníci mestskej hry Poklad Banskej Štiavnice (príloha 6) dostanú fotografické zábery 20 detailov historických budov a známych miest v Banskej Štiavnici. Ak daný objekt a výjav z fotografie nájdú, odfotia ho do svojich mobilných telefónov alebo fotoaparátov. Po overení správnosti získajú súradnice (napr. A4), ktoré vpíšu do pripravenej hernej mriežky. Po vyplnení mriežky vznikne QR kód (dvojmerný čiarový kód), ktorý po preskenovaní pomocou mobilnej aplikácie, odhalí miesto pokladu. Na mieste pokladu budú ukryté výherné ceny, suveníry od miestnych producentov.

Podstatou mestskej hry Tajomstvo Banskej Štiavnice (príloha 7) je v tom, že účastníci podľa mapy Banskej Štiavnice navštívia jednotlivé vyznačené miesta, pričom na každom

stanovišti bude nenáročná otázka týkajúca sa Banskej Štiavnice a okolia, s tromi možnými odpoveďami. Pri jednotlivých možnostiach budú uvedené miesta, kam po výbere odpovede majú následne ísť. Z každého stanovišťa si odnášajú jeden cukrík. Po návšteve všetkých stanovišť majú účastníci 20 cukríkov rovnakej farby, ale troch rôznych chutí. Na zistenie odkazu budú musieť jednotlivé chute identifikovať. Každá chuť znamená iný znak v Morseovej abecede, ktorú budú mať k dispozícii. Tak by mali prísť na text, ktorý im odhalí Tajomstvo Banskej Štiavnice. Po animačnej aktivite sa účastníkom ozrejmi legenda o vzniku a bohatstve Banskej Štiavnice. Po každej mestskej hre bude nasledovať krátka diskusia o priebehu hry a atraktivitách, na ktoré sme chceli animačnou aktivitou upozorniť. Cenník animančných aktivít je v prílohe 4.

3.2. Tvorivé, spoločenské a zábavné animačné aktivity

Na základe dopytu návštevníkov pokladáme za účelné ponúkať tvorivé a najmä spoločenské aktivity (tabuľka 7).

Tabuľka 7 Tvorivé, spoločenské a zábavné animačné aktivity

Aktivita	Charakteristika	Dĺžka trvania v minútach
Turnaj šikovnosti	Súťaž družstiev pri plnení rôznych fyzických a logických úloh	60
Filmový večer	Premietanie filmu, po ktorom sa uskutoční krátka beseda o hlavnej myšlienke filmu a dojmach účastníkov. Výber filmu bude známy vopred spolu s minimálnym vekom divákov.	120
Tvorivá dielňa	Výroba úžitkových predmetov v dielni Terra Permonia.	90
Teambuilding	Aktivity a hry zamerané na spoluprácu a komunikáciu v tíme.	60
Workshopy	Výroba rôznych typov náramkov, pohľadníc, zdobenie perníkov ap. Typ workshopu sa bude líšiť v závislosti od vekovej štruktúry účastníkov.	90
Olympiáda	Súťaž družstiev v pohybových a športových hrách.	60
Kvízový večer	Zameranie, forma a náročnosť kvízových otázok sa bude prispôbovať vekovej štruktúre väčšiny účastníkov, preto je potrebné vypracovať viac variantov kvízu.	90
Tanečný večierok (4.6. 2015, 18. 7. 2015, 22. 8. 2015)	Tanečné večierky budú organizované trikrát za letnú sezónu, keďže sa domnievame, že počet účastníkov každý týždeň by nebol dostatočný.	120
Lekcia tanca	Záujemcovia sa naučia základné kroky a pohyby folklórnych, štandardných a latinsko-amerických tancov.	90
Táborák	Scénky, hudobné vstupy a hry pripravené animátormi pri táborovom ohni.	120
Hravé dopoludnie	Rôzne typy hier zamerané na fyzický, intelektuálny, sociálny a citový rozvoj.	90
Večerná vychádzka	Večerná vychádzka má meditatívny charakter. Nie je zameraná na prekonávanie vzdialeností, ale vnímanie okolitého prostredia a vybraných myšlienok rôznych autorov, ktoré podporia vnímanie a vnútorné upokojenie	90

Prameň: Vlastné spracovanie, 2015.

Sledujeme nimi najmä podpora kontaktu a komunikácie medzi hosťami a rozvoj ich kreatívneho myslenia. Na vedenie týchto aktivít je potrebný zväčša jeden animátor s výnimkou táboráka, tanečného večierka a lekcie tanca. Aktivity sa uskutočnia na základne stanoveného harmonogramu (tabuľka 8).

Tabuľka 8 Harmonogram tvorivých, spoločenských a zábavných animačných aktivít

Deň	Čas (hod.)	Aktivita	Miesto	Min. počet účastníkov	Max. počet účastníkov
Pondelok	18:00	Turnaj šikovnosti	Záhada	6	18
Utorok	16:00	Tvorivá dielňa	Terra Permonia	5	20
	20:00	Filmový večer	Spoločenská miestnosť	5	50
Streda	18:00	Teambulding	Spoločenská miestnosť/záhada	10	20
Štvrtok	18:00	Workshopy	Salónik	5	15
Piatok	18:00	Olympiáda	Záhada	10	28
	19:30	Kvízový večer	Spoločenská miestnosť (párny týždeň), Čajovňa Klopáčka (nepárny týždeň)	6	30
	20:00	Tanečný večierok (4.6. 2015, 18. 7. 2015, 22. 8. 2015)	Záhada alebo spoločenská miestnosť	20	50
Sobota	16:00	Tvorivá dielňa	Terra Permonia	5	20
	18:00	Lekcia tanca	Spoločenská miestnosť	6	35
	20:00	Táborák	Záhada	10	50
Nedeľa	10:00	Hravé dopoludnie	Spoločenská miestnosť, záhada	5	25
	19:30	Večerná vychádzka	Kalvária	5	20

Prameň: Vlastné spracovanie, 2015.

Mnohé aktivít nie sú nákladovo náročné, preto na niektoré z nich je vstup voľný (príloha 4).

3.3. Animačné aktivity zamerané na environmentálnu výchovu

Animačné aktivity zamerané na environmentálnu výchovu majú charakter tvorivých, vzdelávacích a poznávacích aktivít. V tejto kategórii navrhujeme 5 možností (tabuľka 9).

Animačná aktivita Recyklované diela bude zahŕňať výrobu úžitkových predmetov, kreatívnej bižutérie a doplnkov z materiálov, ktoré boli vyseparované. Pôjde najmä o plastové tašky a fľaše, papier a nápojové kartóny, sklenené fľaše a kovové vrchnáky. Materiál na ich výrobu bude pochádzať zo separovaného odpadu hostela a v prípade nedostatku by ho bolo možné získať zo zberného dvora. Počas animačnej aktivity Energetický workshop budú pre účastníkov pripravené rôzne úlohy, pri ktorých riešení využijú princíp slnečnej, veternej a vodnej energie. Aktivitou sa sleduje nadobudnutie

poznania o využívaní alternatívnych zdrojov energie hravou formou. Animačnou aktivitou s názvom Vybicykluj si džús si účastníci budú môcť pripraviť nápoj z ovocia, a to využitím pedálmi poháňaného mixéra. Počas aktivity sa účastníci dozvedia o možnostiach úspory elektrickej energie a vody.

Tabuľka 9 Aktivity zamerané na environmentálnu výchovu

Názov aktivity		Recyklované diela	Energetický workshop	Vybicykluj si džús
Účastníci	Počet	min. 6, max. 10	min. 5, max. 15	min. 5, max. 15
	Štruktúra	Od 13 rokov	Od 14 rokov	Od 10 rokov
Čas	Dĺžka trvania	90 minút	90 minút	90 minút
	Čas na prípravu	20 minút	20 minút	20 minút
	Faktory ovplyvňujúce uskutočnenie	nedostatok materiál	nevhodné počasie na aktivitu o slnečnej energii	porucha na bicykli.
Miesto		Salónik	Záhrada	Záhrada, garáž
Príprava	Materiálne zabezpečenie	materiál zo separovaného odpadu, farby, štetce, lepidlá, nožnice, zapínacie gombíky	lupy, drevené dosky, sklenená doska, zrkadlá, hrniec, plastové fľaše, papiere	špeciálne upravený bicykel, ovocie, jogurt
	Personálne zabezpečenie	Jeden animátor	Jeden animátor	Jeden animátor
	Náklady na prípravu a realizáciu	12 Eur	10 Eur	10 Eur

Prameň: Vlastné spracovanie, 2015.

Medzi animačné aktivity zamerané na environmentálnu výchovu patria ešte výlety, počas ktorých animátor upozorní účastníkov na prírodné bohatstvo a prírodné úkazy, vplyv človeka na krajinu so zreteľom na pozitívne, ale aj negatívne dopady na životné prostredie (tabuľka 10).

Tabuľka 10 Výlety zamerané na environmentálnu výchovu

Názov aktivity		Arborétum Kysihýbel	Piargske tajchy
Účastníci	Počet	min. 5, max. 20	min. 5, max. 15
	Štruktúra	Od 10 rokov	Od 13 rokov
Čas	Dĺžka trvania	120 minút	150 minút
	Faktory ovplyvňujúce uskutočnenie	počasie	počasie, dopravné spoje
Miesto		Banská Štiavnica	Štiavnické bane
Náročnosť		nenáročná	stredne náročná
Príprava	Materiálne zabezpečenie	Teoretické podklady	Teoretické podklady
	Personálne zabezpečenie	Jeden animátor	Jeden animátor
	Náklady na prípravu a realizáciu v Eur	2 (vstupné do Arboréta)	2 (dopravné ceniny)

Prameň: Vlastné spracovanie, 2015.

Jedna trasa vedie náučnou lokalitou Chráneného areálu Arborétum Kysihýbel a druhá oblasťou Piargských tajchov. Počas výletov účastníci zberom odpadkov prispejú k zlepšeniu stavu životného prostredia.

Tabuľka 11 Harmonogram animačných aktivít zameraných na environmentálnu výchovu

Deň \ Aktivita	Recyklované diela	Energetický workshop	Vybicykluj si džús	Arborétum Kysihýbel	Piargske tajchy
Pondelok	16:00 hod.		17:00 hod.		14:00 hod.
Utorok		11:00 hod.			14:00 hod.
Streda	16:00 hod.		10:00 hod.		
Štvrtok		11:00 hod.		15:00 hod.	
Piatok	16:00 hod.				
Sobota			10:00 hod.	15:00 hod.	
Nedeľa	10:00 hod.	11:00 hod.	14:00 hod.		14:00 hod.

Prameň: Vlastné spracovanie, 2015.

Prihlásenie na jednotlivé aktivity je potrebné 3 hodiny pred plánovaným uskutočnením, pričom výnimkou je výlet do arboréta Kysihýbel, na ktoré sa treba prihlásiť 3 dni vopred.

3.4. Skautské animačné aktivity

Hostia skautského centra sa môžu zúčastniť animačných aktivít zameraných na skautskú prax, ktoré zahŕňajú orientáciu v prírode pomocou prírodných úkazov, mapy a buzoly, výstroj na táborenie a zásady pri táborení, prácu s nožom a sekerou a starostlivosť o nich, zakladanie ohňa a rôzne typy ohňov, typy uzlov a ich využitie, poznanie drevín a rastlín.

Skautský workshop sa uskutoční na vybranú tému vždy raz do dňa o 10:00 hod. a trvať bude 90 minút. Minimálny počet účastníkov je 6 a maximálny 15, pričom minimálny vek účastníkov je 9 rokov. Miesto konania aktivít je v záhrade hostela, v prípade nepriaznivého počasia sa môže vybrať aktivita o uzloch alebo drevinách a rastlinách, ktoré je možné vykonávať v salóniku. Tento typ aktivity je potrebné viesť jedným až dvoma animátormi v závislosti od počtu účastníkov. Materiálne zabezpečenie zahŕňa kompasy, buzoly, mapy, stan, nože a sekery, drevo, kresadlo, práchno, zápalky, laná, informačné karty drevín a rastlín.

3.5. Ponuka animačného programu bez animátora

Pre hostí skautského centra je k dispozícii aj program, ktorý si nebude vyžadovať vedenie animátorom a hostia skautského centra ho môžu uskutočniť individuálne počas pobytu (tabuľka 12). Ide o súbor úloh a aktivít zoskupených podľa zamerania na ocenenia,

po ktorých splnení si účastník bude môcť získať propagačný predmet alebo suvení z skautského centra. Pre členov skautského hnutia pôjde o nášivku vhodnú na skautskú rovnošatu.

Úlohy sú vhodné pre rodiny s deťmi a mládež, pričom deti do 14 rokov si budú môcť vybrať 3 podmienky z 5 možných. Rozhodnutie o začatí plnenia úloh nahlásia záujemcovia na recepcii. Na splnenie úloh sú potrebné aspoň 3 dni, pričom pri pobyte kratšom ako 3 dni je možný výber 4 aktivít.

Tabuľka 12 Program bez animátora - ocenenia

Ocenenie	Podmienky dosiahnutia (overenie absolvovania)
Štiavnická výzva	1. Plávanie v jednom z umelých jazier (fotografia). 2. Výstup na vrch Sitno (pečiatka z rozhľadne na vrchole). 3. Účasť na ľubovoľnej aktivite skautského centra (podpis animátora). 4. Návšteva Banskoštiavnického betlehemu (fotografia). 5. Saunovanie v prírodnej saune v areáli skautského centra (pečiatka animátora).
Objaviteľ	1. Návšteva niektorej z expozícií Slovenského banského múzea (pečiatka z expozície). 2. Návšteva Kalvárie v Banskej Štiavnici (fotografia). 3. Rozhovor s miestnym obyvateľom o histórii mesta Banská Štiavnica (fotografia a zaujímavá informácia). 4. Nájdenie 3 schránok podľa GPS súradníc (predmet zo schránky). 5. Návšteva dielne Terra Permonia (výrobok z dielne).
Eko hosť	1. Účasť na ľubovoľnej aktivite zameranej na environmentálnu výchovu (podpis animátora). 2. Separovanie odpadu počas celého pobytu (fyzické preukázanie). 3. Návšteva arboréta Kysihýbel (fotografia). 4. Získanie aspoň 30 bodov z kvízu (overenie animátorom). 5. Zber a identifikovanie 10 druhov rôznych rastlín a bylín v okolí (rastliny).
Permoník	1. Návšteva jednej zo štôlní v okolí (fotografia). 2. Návšteva jedného z tajchov v okolí s vysvetlením ich pôvodnej funkcie (fotografia a rozhovor s animátorom). 3. Návšteva Banského múzea v prírode (pečiatka z múzea). 4. Zistenie baníckych zvyklostí (rozhovor s animátorom). 5. Návšteva čajovne Klopáčka a zistenie histórie budovy (pečiatka z čajovne).

Prameň: Vlastné spracovanie, 2015.

Jednotlivé úlohy na získanie ocenenia boli vytvorené tak, aby záujemcovia navštívili atraktivitu v regióne, dozvedeli sa nové poznatky o regióne, prípadne sa zúčastnili animačnej aktivity v skautskom centre, čím sledujeme spotrebu výdavkov návštevníkov v zariadeniach v regióne a na animačných aktivitách centra.

ZÁVER

Z prieskumu o dopyte hostí skautského centra po animačnom programe vyplynul ich záujem o trávenie voľného času počas ich pobytu účasťou na animačných aktivitách. Toto zistenie sme považovali za impulz pre vypracovanie produktu animačných aktivít pre skautské centrum v Banskej Štiavnici.

Ponuku animačných aktivít sme rozdelili na bloky aktivít, a to blok aktivít zameraných na poznávanie Banskej Štiavnice a okolia, blok tvorivých, spoločenských a zábavných aktivít, animačných aktivít zameraných na environmentálnu výchovu, skautské animačné aktivity a aktivity, ktoré môžu hostia vykonávať aj bez vedenia animátorom. Každý blok obsahuje niekoľko variantov aktivít, z ktorých si budú môcť hostia vybrať podľa stanoveného harmonogramu a v prípade väčších skupín sami voliť.

Táto práca môže byť inšpiráciou pri plánovaní animačných aktivít skautského centra na Slovensku. Zavedenie animačného programu do ponuky centra ešte vyžaduje dôkladnú prípravu personálnych, materiálnych a ekonomických podmienok a bližšie určenie podmienok kooperácie so zariadeniami spolupracujúcimi pri zabezpečovaní animačných aktivít. Po splnení podmienok poskytovania animácie ako doplnkovej služby bude môcť skautské centrum v Banskej Štiavnici využiť svoj potenciál ako miesta aktívneho oddychu pre členov skautského hnutia a verejnosť.